

APORTACIÓNS DOS DPTOS. ORIENTACIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS

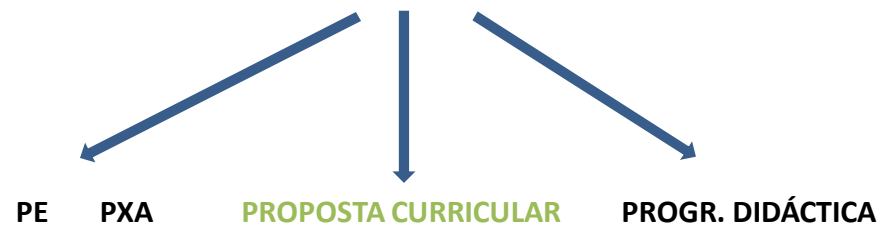
XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Xefatura Territorial de Pontevedra
Servizo Territorial de Inspección Educativa

MANUEL TORRES VIZCAYA
INSPECTOR DE EDUCACIÓN
XEFE DO SERVIZO TERRITORIAL DE INSPECCIÓN
EDUCATIVA. PONTEVEDRA

NIVEIS CONCRECIÓN

- ❑ LEI ORGÁNICA 2/2006, DE 3 DE MAIO, DE EDUCACIÓN (BOE, 04/05/2006). MODIFICADA POLA LEI ORGÁNICA 8/2013, DE 9 DE DECEMBRO (BOE, 10/12/2013).
- ❑ Real Decreto 126/2014 polo que se establece o currículo básico da Educación Primaria (BOE01/03/2014)
- ❑ **Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 09/09/2014).**
- ❑ **Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 10/06/2016).**
- ❑ Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relación entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato (BOE 29/01/2015).
- ❑ **Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG 29/06/2015).**
- ❑ Real Decreto 1105/2014, de 26 de decembro, por el que se establece el currículo básico de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato (BOE 03/01/2015).
- ❑ Real Decreto 562/2017, de 2 de junio, por el que se regulan las condiciones para la obtención de los títulos de Graduado en ESO y de Bachiller, de acuerdo con lo dispuesto en el Real Decreto-ley 5/2016, de 9 de diciembre, de medidas urgentes para la ampliación del calendario de implantación de la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa (BOE 03/06/2017).
- ❑ **Resolución do 20 de xullo de 2017, da Dirección Xeral de Educación, FP e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento, no curso académico 2017/18, do currículo establecido no Decreto 86/2015, do 25 de xuño, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato de Galicia (DOG 08/09/2017).**

CAMBIOS LOMCE

PRIMARIOS

SECUNDARIOS

ORIENTACIÓN

**AULA
PROCESOS DE
ENSEÑANZA-
APRENDIZAJE**

**PLANIFICACIÓN Y
GESTIÓN
DE CENTROS**

Autonomía dos centros docentes.

Decreto 86/2015 (art.5)

- ❖ Os centros docentes desenvolverán e **completarán**, de ser o caso, o **currículo e as medidas de atención á diversidade, adaptándoas** ás características do alumnado e á súa realidade educativa, co fin de atender a todo o alumnado.
- ❖ O **proxecto educativo** do centro recollerá os valores, obxectivos e prioridades de actuación. Así mesmo, incorporará a **concreción dos currículos** establecidos pola consellería con competencias en materia de educación que lle corresponde fixar e aprobar ao claustro, así como o tratamento transversal nas áreas da educación en valores e outras ensinanzas.

ELEMENTOS DE DECISIÓN

LOE: art. 120: autonomía pedagógica, de organización e de xestión

Elementos estruturais

Filosofía do centro

- PE
- Plan xeral de atención á diversidade
- Plan orientación
- Órganos coordinación docente
- NOFC
- Plan de convivencia

Elementos dinámicos

Praxe

- Programacións didácticas
- RRHH e materiais
- Plan apoio (intervención); PT/AL
- PXA (concreción PAD)

PROXECTO EDUCATIVO DE CENTRO

- ❖ Art. 6º Decreto 120/1998; participación na elaboración de PE e PC
- ❖ Recollerá os valores, obxectivos e prioridades de actuación.
- ❖ Incorporará a concreción dos currículos así como o tratamento transversal nas áreas da educación en valores e outras ensinanzas.

Elementos integrantes:

- ✓ Concreción curricular
- ✓ Proxecto lingüístico
- ✓ Proxecto lector de centro
- ✓ Plan xeral de atención á diversidade
- ✓ Plan de convivencia
- ✓ Plan de integración das TIC
- ✓ Normas de organización e funcionamento (NOFC/RR)†

CONCRECIÓN CURRICULAR (1)

1. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. PERFÍS COMPETENCIAIS DE AREA/MATERIA. RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES CONCRETADOS POR NIVEL EDUCATIVO.
2. CONCRECIÓNS XERAIS SOBRE **METODOLOXÍA** (DISPOSICIÓN DO ALUMNADO NA AULA, APRENDIZAXE COOPERATIVA, APRENDIZAXE POR PROXECTOS,...)
3. **ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.**
 - 3.1. CRITERIOS XERAIS PARA **AGRUPAMENTOS** DO ALUMNADO.
4. RECURSOS E MATERIAIS. (ESPECIFICAR, NO SEU CASO, RELACIÓN DE LIBROS DE TEXTO POR NIVEL EDUCATIVO CON EXPRESIÓN DA DATA DE APROBACIÓN POR PARTE DA INSPECCIÓN EDUCATIVA).
5. TRATAMENTO DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS NAS ÁREAS/MATERIAS CONCRETADOS POR NIVEL EDUCATIVO.
6. PROXECTOS E PROGRAMAS NOS QUE PARTICIPA O CENTRO (ESPECIFICAR PARA CADA UN DELES XUSTIFICACIÓN DA NECESIDADE, DATA DE IMPLANTACIÓN,...):
 - 6.1. INNOVACIÓN E CALIDADE EDUCATIVA (CONTRATOS PROGRAMA, PLAN PROXECTA, PLAN DE MELLORA DE BIBLIOTECAS ESCOLARES, PROXECTO ABALAR, EDIXGAL,...)
 - 6.2. IDIOMAS (CENTROS PLURILINGÜES, SECCIÓNS BILINGÜES, CUALE,...)
7. MATERIAS DE LIBRE CONFIGURACIÓN (FACER CONSTAR DATA DE AUTORIZACIÓN XT)

CONCRECIÓN CURRICULAR (2)

8. CRITERIOS PARA DESEÑAR, SELECCIONAR, ORGANIZAR E AVALIAR AS ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.
9. PAUTAS E CRITERIOS XERAIS SOBRE O USO DAS TAREFAS EXTRAESCOLARES (DISPOSICIÓN ADICIONAL TERCEIRA DO D.105/2014).
10. ORGANIZACIÓN DO PERÍODO DE ADAPTACIÓN NA ETAPA DE INFANTIL (3 ANOS)
11. CANAIS DE COMUNICACIÓN COAS FAMILIAS E ALUMNADO (MODELO UNIFICADO DE INFORMACIÓN SOBRE AS PROGRAMACIÓN, USO DA AXENDA ESCOLAR, USO DA PÁXINA WEB, REUNIÓN, TUTORÍAS PAIS, AULA VIRTUAL...)
12. **AVALIACIÓN DO ALUMNADO:**
 - I. DATAS DAS AVALIACIÓN (MODELOS DE ACTAS)
 - II. AVALIACIÓN INICIAL
 - III. CRITERIOS XERAIS DE PROMOCIÓN DO ALUMNADO DE CURSO/ETAPA EP/ESO/BAC
 - IV. CRITERIOS DE TITULACIÓN (ESO-BAC)
 - V. PROCEDEMENTO PARA A ACREDITACIÓN DE COÑECEMENTOS PREVIOS EN BACHARELATO
 - VI. PROTOCOLO PARA A ELABORACIÓN DE PLANS ESPECÍFICOS PARA ALUMNADO QUE PERMANEZA UN ANO MÁIS NO CURSO
 - VII. CRITERIOS XERAIS PARA TRATAMENTO DAS MATERIAS PENDENTES
 - VIII. PROCEDEMENTO DE REVISIÓN E DE RECLAMACIÓN AO LONGO DO CURSO E ÁS CUALIFICACIÓN FINAIS
 - IX. CRITERIOS XERAIS DO OUTORGAMENTO DE MENCIÓN HONORÍFICAS E MH
13. CRITERIOS XERAIS DA AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE E DO PROCESO ENSINANZA APRENDIZAXE. CONCRECIÓN DOS INDICADORES DE LOGRO (MODELO DE ACTA)
14. DECISIONS E CRITERIOS XERAIS NA ELABORACIÓN E AVALIACIÓN DAS **PROGRAMACIÓN DIDÁCTICAS** (MODELO UNIFICADO, DATAS DE ENTREGA, DATAS DE REVISIÓN, GUIÓN REVISIÓN...)

ASPECTOS DE DECISIÓN DO CENTRO

AUTONOMÍA PEDAGÓGICA

- 1.- CLAUSTRO PROFESORES
- 2.- Profesores mesmo curso/etapa...

CONCRECIÓN CURRICULAR

Elementos

Adaptación

- ❖ Obxectivos de etapa
- ❖ Obxectivos das áreas
- ❖ Contidos
- ❖ Criterios de avaliación
- ❖ Estándares de aprendizaxe

Proposta

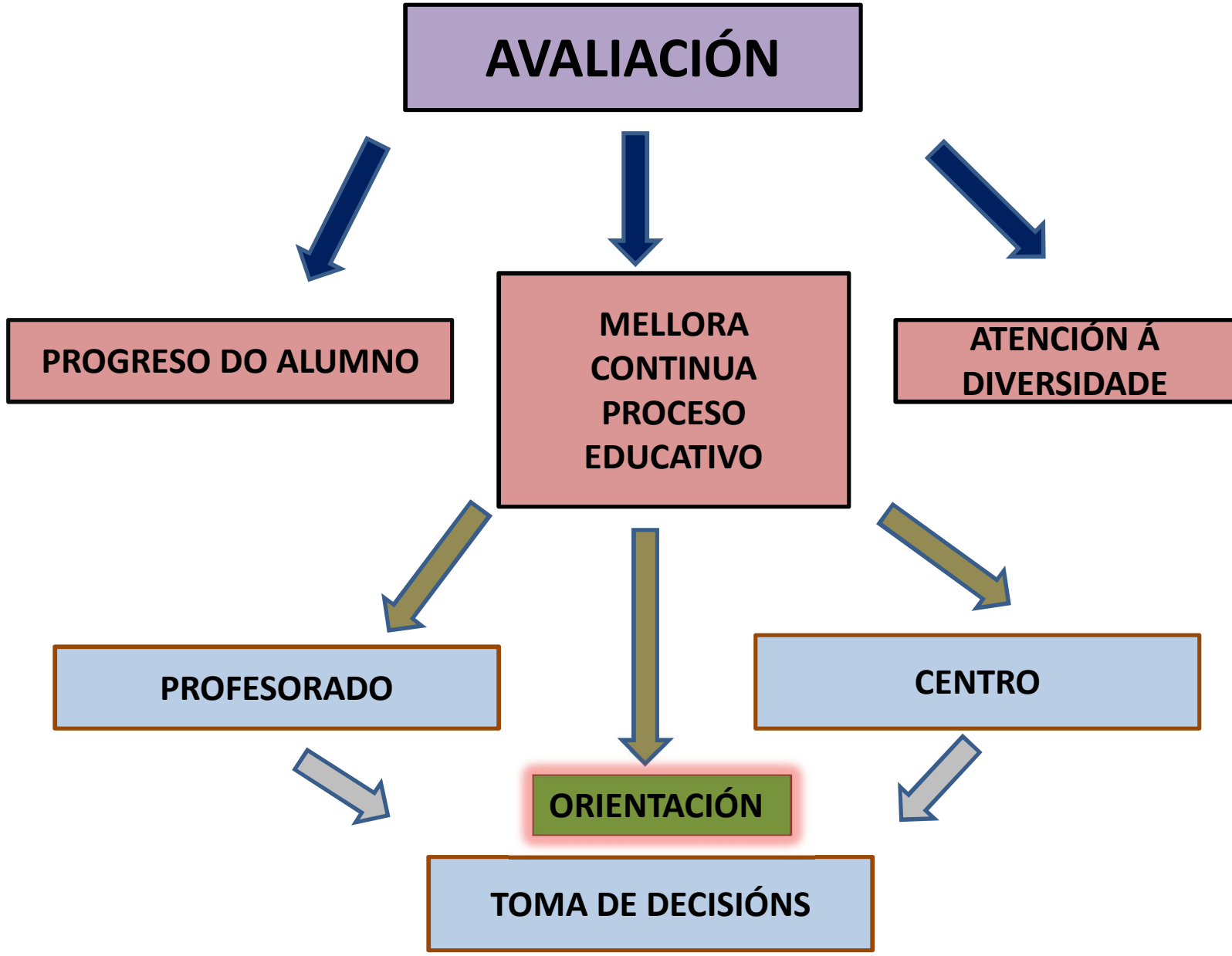
- ❖ Secuenciación de contidos
- ❖ Relación elementos currículo
- ❖ Método ensinanza
- ❖ Actividades e tarefas alumnos
- ❖ Instrumentos e procedementos avaliación

— PLAN XERAL DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- – Identificación e valoración das necesidades.
- – Descrición das actuacións, medidas e/ou programas para a atención á diversidade.
- – Concreción das actuacións dos distintos profesionais en relación coas medidas deseñadas para o centro.
- – Mecanismos de coordinación e colaboración internos, así como con outras etapas educativas e cos centros adscritos ou de adscrición.
- – Canles de colaboración coas nais/pais/titores legais do alumnado e cos diferentes servizos externos.
- – Protocolos para a solicitude e/ou autorización das medidas extraordinarias.
- – Procesos de seguimento, avaliación e mellora do plan.

— PROGRAMAS DE REFORZO

— PLAN ESPECÍFICO PERSONALIZADO

AVALIACIÓN

PROGRESO DO ALUMNO

MELLORA CONTINUA PROCESO EDUCATIVO

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

PROFESORADO

CENTRO

ORIENTACIÓN

TOMA DE DECISIONS

ACTUACIONES PRIORITARIAS PARA OS DOE

Relacionadas coa inclusión e a diversidade

(Circular 10/2010 con instrucións para coordinar as actuacións dos servizos de Orientación Educativa e Profesional en Galicia)

- Asesorar ao equipo directivo sobre o contido do **proxecto educativo e os documentos que o integran**, especialmente sobre as **medidas de atención á diversidade e a acción tutorial**.
- Elaborar e poñer en práctica programas destinados á **prevención e detección precoz de dificultades de aprendizaxe**.
- **Axustar as propostas de apoio educativo** á realidade de cada alumna ou alumno, con intervencións inclusivas e orientadas polo potencial de aprendizaxe do alumnado.
- **Asesorar aos departamentos**, equipos de ciclo e profesorado en xeral nos procesos de axuste e desenvolvemento das **concrecións curriculares**, das **programacións** de curso e/ou ciclo, das **medidas de reforzo educativo** e nas **adaptacións curriculares**.
- Facilitar asesoramento a toda a comunidade educativa sobre as diferentes **medidas e recursos para a atención do alumnado con necesidade específica de apoio educativo**.

PROMOCIÓN

ADQUISICIÓN COMPETENCIAS

REPETICIÓN

**MEDIDA EXCEPCIONAL ESGOTADAS AS MEDIDAS
ORDINARIAS**

PLAN ESPECÍFICO DE REFORZO

ORDE DO 9 DE XUÑO DE 2016 POLA QUE SE REGULA A AVALIACIÓN E A PROMOCIÓN DO ALUMNADO QUE CURSA EDUCACIÓN PRIMARIA.

ART. 6 PROMOCIÓN DE CURSO E DE ETAPA

- ❖ O alumno ou a alumna accederá ao **curso ou etapa seguinte se logrou a progresión adecuada nos obxectivos da etapa e alcanzou o adecuado grao de adquisición das competencias correspondentes.**
- ❖ **A decisión será colexiada, tendo en conta os criterios de promoción ...**
- ❖ **O alumnado que non promocióne permanecerá un ano máis no mesmo curso. Esta medida poderá adoptarse unha soa vez durante a etapa, acompañada dun plan específico de reforzo ou recuperación e apoio**
- ❖ **Repetición tras esgotar as medidas de reforzo e apoio.**
- ❖ **Quen promocióne con áreas con cualificación negativa deberá seguir un *plan específico de recuperación.***

DECRETO 86/2015, DO 25 DE XUÑO, POLO QUE SE ESTABLECE O CURRÍCULO DA EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA E DO BACHARELATO

Promoción (art. 23)

- A **repetición** considerárase unha medida de **carácter excepcional** e tomarase tras **esgotar as medidas ordinarias de reforzo e apoio** para superar as dificultades de aprendizaxe.
- Terán promoción de curso no caso de **superaren todas as materias** cursadas ou teren **avaliación negativa en dúas materias como máximo**, e repetirán curso cando teñan avaliación negativa en tres ou máis materias, ou en dúas materias que sexan simultaneamente Lingua Galega e Literatura e Matemáticas, ou Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas.
- Quen teña promoción sen superar todas as materias deberá matricularse das materias non superadas, seguirá os **programas de reforzo** que estableza o equipo docente e deberá superar as avaliacións correspondentes aos devanditos programas de reforzo. Esta medida deberá ir acompañada dun **plan específico personalizado**, orientado á superación das dificultades detectadas no curso anterior.

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE NA ESO

DECRETO 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato

➤ *Art. 8. Principios xerais*

- ❑ A educación secundaria obrigatoria organízase de acordo cos **principios de educación común e de atención á diversidade** do alumnado. As medidas de atención á diversidade nesta etapa estarán orientadas a responder ás necesidades educativas concretas do alumnado, ao logro dos obxectivos da educación secundaria obrigatoria e á adquisición das competencias correspondentes, e non poderán, en ningún caso, supor unha discriminación que lle impida alcanzar os devanditos obxectivos e competencias, e a titulación correspondente.

➤ *Art. 11. Principios metodolóxicos*

- ❑ Os centros docentes elaborarán as súas **propostas pedagóxicas** para esta etapa desde a consideración da **atención á diversidade** e do acceso de todo o alumnado á educación común.
- Así mesmo, arbitrarán **métodos** que teñan en conta os **diferentes ritmos de aprendizaxe**, favorezan a capacidade de aprender por si mesmos e promovan a aprendizaxe en equipo.
- A intervención educativa debe ter en conta como principio a diversidade do alumnado, entendendo unha **atención personalizada** en función das necesidades de cadaquén. Os **mecanismos de reforzo**, que se deberán pór en **práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe**, **poderán ser tanto organizativos como curriculares**

PROFESORADO DE PT E AL

- ❖ Medida extraordinaria, cuxa principal misión é atender ao alumnado NEE.
- ❖ A súa intervención debe realizarse por proposta da xefe do DOE, realizada á Xefatura de Estudos (Orde do 27 de decembro de 2002 necesidades educativas especiais (DOG 30/01/2003).
- ❖ **Principais funcións:**
 - A intervención desenvolverase **de xeito habitual dentro da aula, non podendo estar fóra máis de 1/3 da xornada escolar.**
 - Asesorar e coordinar ao resto do equipo docente.
 - Orientar ao profesorado que imparte docencia ao ANEAE, ao propio alumnado, ás súas familias e a comunidade educativa en xeral.
 - Colaborar co profesorado na elaboración das ACS, así coma no seu seguimento e avaliación.
 - Elaborar propostas para o plan de orientación académica, plan de acción tutorial e plan de atención á diversidade.
 - Participar na avaliación psicopedagóxica e medidas de atención á diversidade, valorando as necesidades educativas e desenvolvendo programas de intervención

CONLUÍNDO...

EVITAR

- **PRESIÓN SOCIAL** (DISCURSOS SOCIAIS)
-
- **FALSA CRENZA DA *INCLUSIÓN* FÓRA DA AULA.**
- **LIMITAR DE XEITO TÉCNICO O “INTRUSISMO” PROFESIONAL (médico, asociacións,..)**
- **DOBRE *EXCLUSIÓN*.** A de sacar ao alumno da aula de forma automática e a de individualizar a atención.
- **NON OBSESIONARSE COA *RATIO*.**

CONLUÍNDO...

POTENCIAR

- **UNIFICAR CRITERIOS** (P. EX. PARA “PEDIR” PTs)
- **TRABALLAR COA COMUNIDADE EDUCATIVA**
- **IMPLEMENTAR AS MEDIDAS LEGAIS**
- **ASESORAMENTO** (EOE, IE,...)
- **BUSCA DE EQUILIBRIOS** (PROFES., DIRECTIVOS, PAIS/NAIS,...)

Grazas pola atención

Manuel Torres Vizcaya
Servizo Territorial de Inspección Educativa
Inspector xefe
Pontevedra